

HOE *interactie* BEGRIJPEND LEZEN KAN VERBETEREN: EEN *doe-oefening* VOOR LEERLINGEN EN LERAREN

Riet Devos

“De grote uitdaging voor het talenbeleid blijft de te bereiken vooruitgang op het gebied van taalgericht vakonderwijs”, zo staat er te lezen in de *Onderwijsspiegel 2015*. Intussen kennen we de drie principes van het taalgericht vakonderwijs al, maar voor veel leraren blijven ‘context’, ‘taalsteun’ en ‘interactie’ toch vrij abstracte begrippen. In deze bijdrage gaan we daarom aan de slag met ‘interactie’, aan de hand van een concrete oefening.

Volgens Maaike Hajer is interactie “het actief – al pratend en schrijvend, luisterend en lezend, gesticulerend en tekenend – uitwisselen van veronderstellingen, vragen en bevindingen tussen leerlingen onderling, tussen leerlingen en docent en tussen leerlingen en anderen”. Maar in de praktijk zien we dat ‘interactie’ vaak beperkt blijft tot een vraag van de leraar en het antwoord van de leerling.

Toch kan het ook anders, zowel binnen taalvakken als zaakvakken. Deze oefening kun je, eventueel met ander tekstmateriaal, gebruiken voor leerlingen, maar ze kan ook helpen om je collega’s ervan te overtuigen dat interactie leerlingen gericht en beter kan doen lezen.

Lesverloop

- Je vertelt aan de leerlingen (of leraren) dat ze een tekst zullen krijgen met als titel ‘Vuilniszakken’. Je geeft ook aan dat je een illustratie hebt gevonden die volgens jou bij de tekst past.
- Je verdeelt de leerlingen in groepjes van vier.
- De leerlingen noteren op een blad waarover de tekst volgens hen zal gaan.
- Daarna gaan ze over die ‘voorspellingen’ in gesprek. Wat denk jij? Waarom?
- Op een blad noteren ze een gemeenschappelijk voorstel. Eventueel kan er ook gewerkt worden met een placemat, in plaats van met blaadjes voor de individuele deelnemers.
- Daarna stelt elk groepje het gemeenschappelijke voorstel voor.
- Nu krijgt elk groepje de tekst die je hieronder vindt. Opnieuw krijgen de groepsleden de tijd om te spreken over de tekst en hun voorspelling. Stemde de voorspelling overeen met wat in de tekst aan bod kwam? Hoe kwam het dat de deelnemers een andere richting uitgingen?

Voordelen

- Alle leerlingen zijn betrokken.
- De leerlingen activeren en delen hun voorkennis.
- Ze schrijven, spreken, luisteren, lezen.
- Ze hebben aandacht voor het verband tussen tekst en illustratie.
- De nieuwsgierigheid wordt geprikkeld.
- De tekst wordt aandachtiger en gericht gelezen.

Over de auteur

RIET DEVOS

werkt momenteel als pedagogisch begeleider met specifieke opdracht taal en vakbegeleider Nederlands voor Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

Vuilniszakken

Zoals ze daar 's morgens op de stoep tegen elkaar aan geleund warmte zoekend in hun plastic jassen staan te wachten, grijs, vormeloos, vol afgedankt leven, tegelijk broos en weerloos. Je zou ze weer naar binnen willen halen, je ouders wachtend op de bus

Uit *Echo van een echo*, Victor Vroomkoning (Manteau: Antwerpen-Amsterdam, 1990)

